

VINERI · 19 IULIE 2013 · ANUL LXIII NR. 29

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

A fi sau a nu fi... român în Julia

Omagiu și flori pentru fostul vicar eparhial Teodor Misaroș

Spiritul și mesajul Proiectului de împăciuire româno-maghiar

CALENDAR ORTODOX

22 iulie, luni, Sf. Mironosiță, întocmai cu Ap., Maria Magdalena.
23 iulie, marți, Aducerea Moaștelor Sf. Sfințit Mc. Foca.
24 iulie, miercuri, Sf. M. Mc. Hristina; Sf. Mc. Ermoghen.
25 iulie, joi, †) Adormirea Sf. Ana; Cuv. Olimpiada și Eupraxia.
26 iulie, vineri, Sf. Sfințit Mc. Ermolae; Sf. Mc. Paraschevi din Rom.
27 iulie, sâmbătă, †) Sf. M. Mc. și Tămăduitor Pantelimon; Cuv. Antuza.
28 iulie, duminică, Sf. Ap. și diac. Prohor, Nicanor, Timon și Parmena
Duminica a V-a după Rusalii (Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei).

10 vorbe pe săptămână

AGAPĂ – Ospăț cu caracter intim, prietenesc; masă colegială.
2. Masă comună frățească la vechii creștini. – Din fr., lat. agape = (BARĂTI) LAKOMA

COMEMORA – A celebra solemn amintirea unei personalități sau a unui eveniment important. – Din fr. commémorer, lat. commemorare = MEGEMLÉKEZÉS

CREZARE – 1. Încredere. Expr. A da crezare (cuiva sau la ceva) = a se încrede, a crede pe cineva pe cuvânt. 2. (Înv.) Credință. – Crede + suf. -are = BIZALOM; (a da cuiva crezare) HITELT AD VALAKI SZAVÁNAK

DESFĂȚA – A-și petrece timpul într-o stare de mulțumire, de bucurie, de încântare; a petrece, a se distra; a simți o mare plăcere, a se delecta. f& A încânta, a fermece. [Prez. ind. și: desfătez] – Et. nec. = GYÖNYÖRKÖDDET

EPARHIE – Diviziune administrativă bisericească, condusă de un episcop; episcopie, dieceză. – Din ngr. eparhía = EGYHÁZMEGYE; EGYHÁZKERÜLET

GROZAV – 1. Care produce groază (prin aspect, manifestări, consecințe); groaznic, îngrozitor. 2. Care este extrem de puternic, de violent, de intens, de mare. – (Adverbial) Tare, mult; foarte, extrem de... 3. Care iese cu totul din comun prin calitățile sale; remarcabil; excepțional. – Din bg. grozav = SZÖRNYŰ, FÉLELMETES, RETTENTŐ

INTELECTUAL – 1. Care aparține intelectului, care se referă la activitatea minții, la intelect. 2. Persoană care posedă o pregătire de specialitate temeinică și lucrează în domeniul artei, al științei, tehnicii etc.; persoană care aparține intelectualității. – Din fr. intellectuel, lat. intellectualis = ÉRTELMISÉGI

LAITMOTIV – Motiv ritmic, melodic sau armonic dintr-o compoziție muzicală, care caracterizează un personaj, o situație etc. și care revine ori de câte ori apare în scenă personajul sau situația dată – Din germ. Leitmotiv = VEZÉRMOTÍVUM, VEZÉRGONDOLAT

MEDIEVAL – Care aparține evului mediu, privitor la evul mediu, al evului mediu. – (Substantivat) Om din evul mediu. – Din fr. médiéval = KÖZÉPKORI

OMAGIU – (În evul mediu) Ceremonie care cuprindea jurământul de credință și de supunere al unui vasal față de suzeranul său. 2. Manifestare (prin cuvinte, gesturi etc.) a credinței, respectului, admirației sau recunoștinței față de cineva; ofrandă, prinos. Ê% Expr. Omagiile mele = formulă de salut respectuos. – Din it. omaggio = HÖDOLAT, TISZTELET

Tabere de vară în România

Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (DPRRP) din cadrul Guvernului României, în colaborare cu Ministerul Tineretului și Sportului, Institutul Cultural Român și Palatul Național al Copiilor din București a organizat, și în această vară, tabăra la Sulina, județul Tulcea la care au participat 40 de copii din comunitatea românească din Ungaria. Tabăra la Sulina a avut loc săptămâna trecută, cu amănunte de la tabără vom reveni în numărul următor. În perioa-

da 26 iulie–1 august 2013, va mai fi organizată o tabără la munte la Poiana Pinului, unde vor participa

alți 40 de elevi ai școlilor în care se învață limba română în Ungaria.

A.B.

Mulțumiri

Cu deosebite sentimente de recunoștință, mulțumim Preasfinției Sale Episcop Siluan, împreună cu preoții slujitori ai Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, reprezentanților Ambasadei și Consulatelor României în Ungaria, în special Prezidiului Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, membrilor comunităților bisericești și civile, prietenilor și tuturor celor care au participat la comemorare ori prin orice mijloc, pomenire sau prin păs-

trarea muncii sale, au ținut vie memoria neuitatului nostru soț, tată și bunic, preot vicar Teodor Misaroș.

Veșnica lui pomenire și veșnica pomenire acelor cantori, credincioși, plecați la Domnul, care – prin exemplul și credința lor cu care au îngrijit și au păstrat valorile noastre: cărți vechi bisericești, icoane și alte comori, dar mai presus, morală creștină ortodoxă – i-au dat putere și curaj.

Familia

Telefonul redacției:
66/361-789

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

Poza săptămânii

– Mulțumesc, dom' ministru, pentru distincție!

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Comemorare pr. Teodor Misaroș la Catedrala din Iula
(foto: Ana Cioca)

Omagiu și flori pentru fostul vicar eparhial Teodor Misaroș

Părintele Teodor Misaroș, cel care a fost al doilea conducător al Vicariatului Ortodox Român din Ungaria, a fost comemorat sâmbătă, 13 iulie, la Jula. Evenimentul a fost organizat de Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, în colaborare cu Episcopia Ortodoxă Română de la Jula, la exact împlinirea a 30 de ani de la trecerea părintelui la cele veșnice.

Lider spiritual

Părintele Teodor Misaroș s-a născut la Jula, în 8 decembrie 1821, ca fiu al Florinei și al lui Nicolae Misaroș. Studiile elementare le-a făcut la școala confesională ortodoxă română din orașul natal, iar pe cele secundare la Jula și Bichișciaba, după care a urmat cursurile Academiei Teologice din Cluj, pe care a absolvit-o în anul 1946. Din necesitatea de a-și îndeplini misiunea la care a fost chemat, a fost ales și hirotonit preot pentru Parohia Săcal, unde a slujit vreme de 30 de ani (1947–1977), fiind foarte iubit de credincioșii săi și deservind în același timp și nevoile spirituale ale comunității din Apateu. Mai târziu, între anii 1970–1973, a urmat și cursuri de doctorat la Institutul Teologic de grad universitar din București, realizând în acest sens o lucrare de referință despre istoricul comunităților bisericești ortodoxe române din Ungaria. Această teză de doctorat nu a mai apucat să și-o susțină, datorită trecerii pe neașteptate la cele veșnice. Pentru pregătirea și calită-

țile sale de lider spiritual primește funcția de conducător al tractului Micherechi (între 1972 și 1976) și pe cea de conducător al Vicariatului Ortodox Român din Ungaria, din anul 1976 și până la moartea sa. Părintele Teodor Misaroș a fost cel de-al doilea conducător al Vicariatului Ortodox Român din Ungaria, înainte de ridicarea acestuia la rangul de Episcopie, ocupând această funcție între anii 1976 și 1983. Părintele Misaroș a părăsit această lume, lăsând în urma sa o pierdere pentru instituția pe care a condus-o, dar și multă dragoste pentru Dumnezeu în sufletele credincioșilor pe care i-a păstorit. A fost un om deosebit, extraordinar, un om bun și sufletist. A fost și cel care s-a luptat pentru religia sa, încercând tot timpul să îmbunătățească viața oamenilor pe care i-a reprezentat. Împreună cu preoteasa și învățătoarea Maria Misaroș a ținut vie flacăra iubirii de limbă și de neamul strămoșesc, mai ales în localitățile din Bihorul unguresc unde părintele a păstorit.

Omagiere la biserică

Evenimentul din sâmbăta trecută a început cu săvârșirea unei slujbe de parastas în Catedrala Episcopală, sub protia Preasfințitului Părinte Episcop Siluan, slujbă la care au participat mai mulți preoți ai Eparhiei Ortodoxe din Ungaria și corul „Pro Musica” din Jula, în prezența membrilor familiei și a circa 150 de credincioși veniți din Jula, Budapesta, Micherechi, Săcal, Apateu, Cenadul Unguresc, precum și cunoștințe și rude ale familiei din România. Răspunsurile liturgice la slujbă au fost date de Corul „Pro Musica” din Jula, condus de dirijorul Adrian Bugyi din Arad, iar la sfârșit corul a oferit și un buchet de cântece religioase. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Episcop Siluan a adresat un cuvânt festiv, în care a evocat viața și activitatea vrednicului de pomenire, părintele Teodor Misaroș. De asemenea, printre altele, Preasfinția Sa a evidențiat în cuvântul său rolul important pe care l-a avut preotul în condițiile vitrege din acea vreme. La sfârșit, familia a împărțit credincioșilor cozonaci și colivă. După omagierea de la biserică, comemorarea părintelui a continuat la mormântul său aflat în Cimitirul din Orașul Mare Românesc.

(Cont. în pag. a 12-a)

EDITORIAL

A fi sau a nu fi... român în Jula

Dacă ar fi să dăm crezare ultimului recensământ din Ungaria, în orașul Jula trăiesc 974 de români. Dublu decât cu zece ani înainte. Dacă ar fi să calculăm cu acest număr de aproape o mie, câți credeți că sunt intelectuali? Câți din o mie au auzit oare despre William Shakespeare? Și că în orașul lor se desfășoară un festival, deja de nouă veri consecutiv, și printre spectacole măcar unul singur de fiecare dată este de limbă română, jucat de actori din România? Se pare că foarte puțini. Asta a dovedit numărul foarte redus, rușinos de redus, al românilor care au participat vineri seara la spectacolul „Recitându-l pe Shakespeare”. Accentuez: vorbesc despre numărul românilor! Pentru că, de altfel, ungurii au umplut sala.

Recitalul de o oră și jumătate al actorului craiovean Emil Boroghina, un spectacol de zile mari, demn de orice scenă a lumii, a fost urmărit cu atenție maximă și mută de către publicul maghiar, care a fost atent la intonațiile, mimica și gesturile actorului, și a citit inscripționat deasupra scenei traducerea ungurească. Pentru ei nu a fost obositor acest lucru, până când pentru unii dintre noi, românii, a fost o trudă prea mare să deschidem dulapul, să ne îmbrăcăm haina de duminică și să mergem frumos la teatru. Deoarece pentru noi, românii, acest spectacol nici măcar nu a costat nimic!!! Niciun șvanț. Până când ungurii au plătit 1500 de forinți pentru acest spectacol, noi, circa 50 de români din Jula, am primit invitații speciale prin e-mail din partea directorului Teatrului Cetății, numai să mergem. Dar pe noi nici cu zăhărelul nu ne poate scoate nimeni la un spectacol în limba română. E adevărat, agapă cu mâncare și băutură pe gratis nu s-a dat la sfârșit. Și atunci, se pot gândi unii, ce rost ar fi avut...

Noi știm deja românește. Noi nu avem nevoie ca niște actori români sau dramele lui Shakespeare să ne învețe. Pe noi nu ne interesează faptul că teatrul românesc este de un renume mondial și că orice spectacol ce vine la noi în oraș – vine în loc, nu mai trebuie să batem noi calea Oradiei sau a Aradului – merită toată oboseala noastră. Merită până și să ne cumpărăm haine noi, ca atunci când mergem la o nuntă. Merită și să cumpărăm 5 bilete și să le facem cadou părinților sau prietenilor noștri. Pe noi nicio ramură a artei nu ne poate scoate din case și nu trezește în sufletele noastre dorința de a cunoaște ceva nou. Degeaba vine în Jula, așa-zisa capitală a românilor din Ungaria (un slogan pe care-l folosim numai dacă este în interesul nostru!), orice mare cântăreț sau actor român, la spectacolele căruia în București trebuie să-ți cumperi bilet cu luni înainte, pe noi nu ne prea impresionează. Noi stăm acasă și ne facem că plouă.

Directorul Teatrului Cetății din Jula, un mare admirator al teatrului românesc, a numărat vineri seara: opt români au fost la spectacolul Shakespeare în limba română. Opt!!! Din cei 974. Sau din cei câteva mii care se estimează că sunt. Majoritatea celor opt au fost români pensionari. Unul a fost profesor, dar nu la vreo școală românească. Și nici măcar profesor de română. De la școala sau grădinița din Jula, dar nici de la cele din apropierea orașului, Micherechi, Chitighaz, Aletea, nu a fost niciun pedagog. De la nicio autogovernare sau vreo asociație nu a venit niciun mare român. Destul de rușinos.

Întrebarea hamletiană, un laitmotiv al spectacolului lui Boroghina, a fi sau a nu fi, se poate adapta foarte ușor la situația jalnică (din punct de vedere intelectual și cultural) a intelectualității noastre. Ar trebui să fim români și intelectuali și atunci când primim invitație la un teatru, la un concert, la o expoziție de artă, și nu doar când suntem chemați la recepții și agape, cu sarmale și mămăliguță sau cu mici și bere. Și în timp ce ne îndopăm românește, vorbim în continuare „frumoasa noastră” limbă maghiară.

Eva Șimon

Sf. Sinod apără familia naturală și tradițională

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române s-a întrunit în ședință de lucru, în 4-5 iulie 2013, la Palatul Patriarhiei, sub președinția Preafericitului Părinte *Daniel*, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. În urma analizei și evaluării rezultatelor finale ale recensământului populației României din anul 2011, Sfântul Sinod a aprobat un nou program pastoral-social – metode și mijloace de întărire a pastorației la nivel local (eparhial), regional (mitropolitan) și național.

Biserica Ortodoxă Română va intensifica pastorația în rândul credincioșilor cu scopul constituierii și apărării instituției familiei naturale și tra-

diționale, pentru diminuarea numărului divorțurilor, a avorturilor, a violenței domestice, a abandonului copiilor etc.

Eparhiile Patriarhiei Române vor susține inițiativa cetățenească europeană „Unul dintre noi”, care are drept scop ridicarea nivelului de protecție juridică în Uniunea Europeană a demnității, a dreptului la viață și a integrității fiecărei ființe umane de la concepție.

Sf. Sinod a luat act cu apreciere de multiplele activități ale eparhiilor din diaspora română, pentru păstrarea și promovarea spiritualității românești, înformează Biroul de Presă al Patriarhiei.

Botez la Micherechi

Ca popor creștin, părinții români își botează copiii în primele luni de viață dăruindu-le astfel prima taină, Taina Sfântului Botez. Duminică, 7 iulie, în Biserica ortodoxă din Micherechi s-a săvârșit Taina Sfântului Botez pentru fetița *Maia Dia Cozma*, a treia copilă a părinților *Mihai Cozma* și *Mariana Netea Cozma* din Micherechi. Nașii de botez ai fetiței au fost *Andreea Netea Marc* și

Robert Marc. Fetița a fost botezată în cristelniță prin întreita afundare în apă sfințită, în numele Prea Sfintei Treimi, dobândind iertare de păcatul strămoșesc. După afundarea în apă, noua botezată a fost înfășurată în pânză albă curată, numită crismă. Taina Sfântului Botez a fost săvârșită de preotul paroh *Ioan Bun* și *Ioan Purtan*, preotul paroh din Cefa.

A.C.

Cinstirea Sfântului Apostol Pavel, la Veria, în Grecia

În perioada 26-29 iunie 2013, la Veria, în Grecia, în organizarea Mitropoliei de Veria, Naousa și Kampania, au avut loc manifestări omagiale dedicate Sfântului Apostol Pavel, care în călătoriile sale misionare, menționate în Noul Testament, a adus vestea cea bună a Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos și locuitorilor din aceste părți. Din încredințarea și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel*, Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată la aceste manifestări de către Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Tema congresului a fost „Autoritate și slujire după Sfântul Apostol Pavel” și ea a fost abordată sub diferite aspecte, atât de către le-
rari, cât și de renumiți pro-

fesori de la cele două universități din Grecia: Atena și Tesalonic, sau din alte părți, cum este Facultatea de Teologie de la Universitatea din Sofia. Preasfințitul Părinte *Siluan* a dat citire mesajului Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel*, intitulat „Autoritate și responsabilitate în Biserica lui Hristos”. Manifestările dedicate cinstirii Sfântului

Apostol Pavel, desfășurate pentru cea de a XIX-a oară, au ajuns la final, în ziua de prăznuire a Sfinților Apostoli Petru și Pavel (29 iunie 2013).

În programul manifestărilor a fost inclusă, de asemenea, vizita la unele biserici și mănăstiri din Veria și împrejurimi, și închinare la Sfintele Moaște (biserica cu hramul „Sfinții Doctori fără de arginți” și biserica închinată Sfântului Cuvios *Antonie* din Veria, ambele aflate în oraș, sau mănăstirea *Kali Petra*, din apropierea localității), dar și la alte locuri cu o rezonanță istorică deosebită, precum situl arheologic de la *Verghina*, unde se află mormintele regilor macedoneni (*Filip*, tatăl lui *Alexandru cel Mare* și nepotul său *Alexandru*). Partea finală a acestor manifestări omagiale a constituit-o slujirile liturgice legate de sărbătoarea Sfinților Apostoli *Petru* și *Pavel*, informează, Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Spiritul și mesajul Proiectului de împăciuire româno-maghiar

Asemenea anilor trecuți, românii din Seghedin, împreună cu invitații lor au comemorat și vara aceasta semnarea, la 14 iulie 1849, de către Kossuth Lajos și Nicolae Bălcescu, a Proiectului de împăciuire româno-maghiar. Manifestarea organizată de Autoconducerea Românilor din orașul de pe Tisa și Catedra de Limba și Literatură Română din cadrul Universității din Seghedin a avut loc sâmbătă, 13 iulie. Participanții la manifestare s-au adunat în Piața Klauzál, la placa memorială Kossuth-Bălcescu, amplasată pe clădirea în care a fost cazat guvernul revoluționar maghiar în 1849 și unde – conform cercetărilor – a fost semnat acest act.

„Noi, români și unguri, care trăim pe aceste meleaguri venim an de an, pe la mijlocul lunii iulie, de mai bine de două decenii, pentru a ne prezenta omagiile la placa comemorativă Kossuth-Bălcescu. De fapt, de-a ne exprima asentimentul cu spiritul și mesajul sugerat de Proiectul de împăciuire, semnat după îndelungate și complicate tratative. Acest act semnat târziu, cu numai treizeci de zile înainte de înăbușirea luptei pentru independența ungarilor, a devenit un simbol de solidaritate a celor două popoare, un simbol al unui destin comun”, a spus Monica Rocsin Boca, vicepreședintele Autoconducerii Române în cuvântarea sa, iar după aceasta dr. Gherge Petrușan, președintele autoconducerii i-a invitat pe cei prezenți să depună coroane la placa memorială Kossuth-Bălcescu. La eveniment au participat, atât oficiali maghiari, printre care și dr. Vass Márton Zóltán, directorul Oficiului Guvernamental din Județul Ciongrad, cât și reprezentanți ai diplomației române din Ungaria: Ioana Veronica

Ionescu, secretar al Ambasadei României la Budapesta și Ioan Fodoreanu, Consulul General al României la Seghedin. Au sosit oaspeți și din Micherechi și Hódmezővásárhely, două localități cu care comunitatea românească din Seghedin colaborează de mai mulți ani. Asociația Femeilor Ortodoxe din Budapesta a fost reprezentată și ea la eveniment, prin președinta Gabriela Elekes.

Cea de-a doua parte a rememorării momentului semnării Proiectului de împăciuire româno-maghiar s-a desfășurat la Primăria Orașului Seghedin, unde a avut loc o sesiune de comunicări științifice despre perioada pașoptistă. „Azi ținem fără întrerupere a 17-a conferință. Tematica a fost de fiecare dată participarea românilor din Ungaria și Transilvania la Revoluția din 1848-1849. Pentru întâia oară deschidem spre limbă, literatură, artă”, a spus moderatorul simpozionului, Gheorghe Petrușan. La primele conferințe au participat, pe lângă profesorii Catedrei din Seghedin, istorici din Budapesta, iar mai târziu au venit specia-

liști și din România, în primul rând de la universitățile din orașele situate în apropierea graniței cu Ungaria.

Conferențarii simpozionului de sâmbătă, 13 iulie, au fost conf. univ. dr. Gabriel Moisa și lect. univ. dr. Radu Romînașu de la Universitatea din Oradea, prof. Ligia Mirișan, directorul Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” din Oradea, dr. Irina Airinei Vasile de la Universitatea din București, dr. Doru Sinaci de la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad. Conf. univ. dr. Elena Sandu, lectorul catedrei de română din Seghedin ne-a propus o incursiune în domeniul limbii, titlul conferinței fiind „Revoluția limbii române la 1848” iar conf. dr. Mihaela Bucin, șefa Catedrei de română din Seghedin l-a prezentat pe poetul Petőfi Sándor, invitându-ne și în acele locuri din România unde a trecut poetul național maghiar. Scopul organizatorilor a fost să ofere, cu aceste simpozioane, posibilitatea unor dialoguri privind conviețuirea româno-maghiară.

Adam Bauer

Pe scurt...

NAGYKAMARÁS

Autogovernarea Românească din localitatea Nagykamarás, județul Bichiș a organizat, sâmbătă, 13 iulie, un bal româno-maghiar. Petrecerea a avut loc la Căminul cultural din această localitate și a avut ca invitați români din mai multe localități din zonă, ne-a informat președinta Livia Balázs.

MONEASA

Cea de-a 13-a ediție a „Paradei Clătitelor” va avea loc în 27 și 28 iulie, la Moneasa, sub genericul „clătite cu răvașe norocoase”. Directorul evenimentului, actorul Zoltan Lovas, consideră că această a 13-a ediție va fi una cu noroc „pentru că voia bună și spiritul de sărbătoare vor fi la loc de cinste”.

BUDAPESTA

Pe 7 august, ICR Budapesta vine în întâmpinarea cinefililor din capitala Ungariei oferindu-le filmul „Mănuși roșii”, în regia lui Radu Gabrea, în cadrul programului „Film Club – Filme românești de azi”. „Nu mi-e frică de viitor, cât mi-e frică de trecut” este profesiunea de credință a roman-cierului Egnald Schlattner, preot evanghelic născut în 1933, la Arad, într-o familie de sași, al cărui roman omonim a stat la baza filmului. Cartea lui Schlattner folosește politicul doar ca pretext, pentru a evidenția socialul din jurul unui proces politic care a avut loc în 1959 la Brașov (orașul Stalin) după modelul „clasic” al proceselor publice desfășurate în România anilor ‘50.

CHITIGHAZ

În perioada 17-18 august va avea loc a 7-a ediție a Festivalului Pogăcelor din Chitighaz. Programul organizat pentru sărbătoarea localității cuprinde concursuri, multe spectacole, concerte și festivaluri în aer liber.

DOBRIȚÂN

Carnavalul Florilor, care are loc anul acesta în perioada 15-21 august, este cel mai mare și spectaculos eveniment al orașului Dobrițân. Anul acesta, Carnavalul Florilor de la Dobrițân a ajuns la cea de-a 44-a ediție.

Programul Taberei „Păpăruga” 2013

În perioada 17–19 iulie, redacția „Foaia românească” organizează tabăra „Păpăruga” pentru mici jurnaliști, elevi ai școlii din Micherechi, care iau parte la realizarea revistei școlare. Programul plănuț al taberei este:

Ziua 1 – 17 iulie 2013

- Ora 9.00: – Sosirea copiilor la sediul redacției „Foaia românească” (sediul Uniunii Culturale, Jula, str. Dózsa Gy. nr. 8)
– Instalarea corturilor
- Ora 11.00: – Realizarea drapelului și a insignei taberei (invitat special: Lia Nagy, studentă la desen, Facultatea din Seghedin)
– Prezentarea redacției „Foaia românească” (pentru membrii noi); cum se scrie săptămânalul românilor din Ungaria?
- Ora 12.00: – Prânz + siesta
- Ora 13.00: – **Curs de ziaristică:** Cum se scrie un articol? Care sunt întrebările bune pentru un interviu? Cum se fac fotografiile de ziar? Care sunt secretele tehnoredactării unei reviste? Verificarea **temei de casă:** Statuile, monumentele și plăcile Micherechiului (imagini realizate cu telefonul sau cu fotoaparatul + informații adunate de la părinți, de la profesori despre statui, monumente)
- Ora 15.00: – Vizită la Tipografia Schneider, unde vom vedea cum se tipărește „Foaia românească”
- Ora 16.00: – **Blog de tabără** – întreținerea paginii pe internet a tabărei „Păpăruga” Despre secretele artei fotografice. Invitat special: Claudiu Condurache
- Ora 19.00: – Cină – **Clisă friptă pe acorduri de chitară + IMNUL PĂPĂRUGII**
- Ora 21.00: – Plimbare nocturnă prin centrul orașului Jula

Ziua 2 – 18 iulie 2013

- Ora 8.00: – Deșteptarea, gimnastică de dimineață
- Ora 9.00: – Micul dejun
- Ora 10.00: – **Excursie la Castelul din Vareu** Cum se fotografiază natura, peisajul? Adunarea informațiilor despre castel și despre parcul din jur, pentru a scrie articol despre acest subiect. Ghidul nostru va fi: Csabi Țârlea
- Ora 12.00: – Prânz + siesta
- Ora 13.30: – **Blog de tabără**
- Ora 15.00: – **Curs de ziaristică:** Cum să scriem corect și frumos românește? Cum să formulăm propozițiile? – ne învață doamna profesor dr. Mihaela Bucin de la Catedra de română a Facultății din Seghedin
- Ora 17.00: – „Păpăruga” în creațiile noastre
- Ora 19.00: – O seară cu pizza și invitați

Ziua 3 – 19 iulie 2013

- Ora 8.00: – Deșteptarea, gimnastică
- Ora 9.00: – Micul dejun
- Ora 10.00: – **Blog de tabără** – impresii și planuri de vară
- Ora 12.00: – Plecarea copiilor

Haideți să scoatem copiii afară! (4)

Fă asta, fă așa

Jucătorii se așează în formație de cerc sau semicerc. Conducătorul jocului stă în mijlocul cercului sau în fața semicercului și execută o serie de mișcări și exerciții ușoare însoțite de cuvinte: **fă asta sau fă așa.** Dintre mișcările și exercițiile arătate, jucătorii trebuie să execute numai pe acelea care au fost însoțite de cuvintele: **fă așa.** Cel care execută și exercițiul la comanda: **fă asta** este penalizat cu 1 punct.

Ferește capul

Jocul se desfășoară din formație: pe un șir. Copilul care stă în fața șirului, la câțiva metri, are o minge. El o aruncă pe rând fiecăruia. Cel care o primește o înapoiază imediat și se ghemuiește. Cine greșește (scapă mingea sau nu o înapoiază corect) este obligat să spună o ghicitoare sau un cântec.

Fotbal cu mătura

Echipe: 2. Arbitrul atribuie câte un număr fiecărui copil din fiecare echipă. Mingea și măturile se pun la mijlocul terenului și arbitrul strigă un număr. Copiii care au numerele respective, vin în centru i-au mătura și trebuie să dribleză cu mătura.

Reguli: dacă mingea iese afară din teren, se procedează ca la fotbal. Mingea se repune cu mătura, nu cu mâna sau piciorul. Este interzis să se lovească cu mătura sau să lovească cu piciorul.

Câștigă echipa care a ajuns prima la 10 sau 15

goluri sau a făcut cât mai multe goluri într-un anumit interval de timp.

Materiale: teren de fotbal (20x30 m), două mătură, un fluier, un cronometru

Fuga din fața orbilor

Se delimitează un cerc sau teren nu prea mare. O echipă A va sta în interior, iar echipa B va sta în afară. Toți jucătorii de la echipa din interior (A) vor fi legați la ochi. Pe rând, câte un jucător de la echipa B care va fi legat cu mâinile la spate și va avea un clopoțel la gât, va intra în teren și va evita să fie prins de echipa adversă fără să iasă din teren. Echipa A va încerca să-l prindă pe jucător ghidându-se de sunetul clopoțelului. După trecerea timpului stabilit, se schimbă rolurile. Câștigă echipa care a prins cât mai mulți jucători în timpul stabilit.

Gimkana (parcurs cu obstacole)

Fiecare echipă trebuie să parcurgă cât mai repede și bine toate rundele de jocuri. Câștigă echipa care a făcut cel mai bun timp. Renunțarea la un joc sau nerealizarea lui se depunctează.

Joc 1: etapa cu scaune: jucătorul trebuie să treacă pe sub trei scaune. Scaunele sunt așezate la o distanță de 1m între ele. Orice mișcare a scaunului se depunctează.

Altă variantă: în loc de scaune se poate trece pe sub picioarele a unui număr de copii.

Joc 2: puzzle: jucătorul

trebuie să refacă o poză ruptă sau o frază.

Joc 3: sacul: jucătorul trebuie să găsească cât mai repede în sac obiectul indicat de arbitru. Dacă e scos alt obiect se depunctează.

Joc 4: basket: jucătorul trebuie ca din alergare (4 m) să arunce în coș dintr-un anumit punct (3 m distanță de coș).

Joc 5: cangurul: jucătorul cu picioarele într-un sac trebuie să parcurgă o distanță de 5 m. Orice cădere este depunctată.

Joc 6: mărul în apă: jucătorul trebuie să scoată cu gura mărul dintr-un vas cu apă.

Joc 7: morarul: jucătorul trebuie să scoată cu gura dintr-o farfurie cu făină o monedă.

Joc 8: roaba: aici e nevoie de doi jucători. Unul trebuie să meargă în mâini fiind ținut de picioare de un coechipier.

Distanța de parcurs: 5 m. Orice cădere sau scăpare a picioarelor se depunctează.

Joc 9: volei: doi sau mai mulți coechipieri trebuie să schimbe 15–20 de pase între ei. Orice cădere a mingii se depunctează.

Joc 10: coarda: doi jucători țin o coardă peste care restul echipei trebuie să sară de 10 ori. Orice oprire se depunctează.

Joc 11: spargerea balonului într-un timp cât mai scurt umflându-l cu un pai.

Joc 12: într-un timp cât mai scurt pune 20 de grăunțe într-un pahar cu ajutorul unui pai.

Joc 13: ghicește 3 ghicitori fără timp de gândire.

10 curiozități legate de curcubeu

1. Curcubeul poate fi văzut doar atunci când stai cu spatele la soare (iar picăturile de apă care refractă lumina soarelui – pentru că astfel se formează fenomenul optic pe care îl numim „curcubeu” – se află în fața ta).

2. Centrul unui curcubeu este întotdeauna indicat de chiar umbra ta (explicația este simplă și derivă din prima afirmație).

3. În zilele de vară nu vei vedea niciodată un curcubeu după ora 9.00 și înainte de ora 16.00. Și aceasta pentru că un curcubeu poate fi văzut doar dacă soarele se află pe bolta cerească la un unghi mai mic de 42 de grade față de privitor (altfel spus, ceva mai jos de „jumătatea cerului”).

4. Fiecare persoană vede propriul curcubeu. Sau, dacă vreți, chiar dacă stau una lângă alta, două persoane nu vor vedea niciodată același curcubeu. Și aceasta nu numai pentru că fiecare dintre noi percepem altfel culorile, ci și pentru că fiecare persoană va vedea lumina refractată în alte picături de apă.

5. Nu vei putea niciodată ajunge la capătul curcubeului. Pentru că așa cum aflăm încă din copilărie, curcubeul se îndepărtează pe măsură ce noi încercăm să ne apropiem de el.

6. Curcubeul nu are forma unui arc de cerc: fiecare curcubeu are forma unui cerc întreg. Vedem arce de cerc pentru că suntem cu „picioarele pe pământ”, iar Pământul nu ne lasă să vedem întregul cerc. Din aer însă, lucrurile se schimbă.

7. Cerul de deasupra curcubeului are întotdeauna o nuanță mult mai închisă decât cerul din interiorul curcubeului.

8. În condiții de vizibilitate bună uneori se poate observa și un curcubeu mai slab, concentric cu primul, ceva mai mare și cu ordinea culorilor inversată.

9. Zeița curcubeului este Iris, cea care, în fiecare seară, dă la o parte perdeaua ce acoperă bolta cerească, lăsând să apară stelele.

10. Pluralul de la curcubeu este curcubeie.

Trei tineri din Micherechi au fost premiați la Festivalul de Toacă de la Victoria

În perioada 8–10 iulie, în orașul Victoria din Brașov s-a desfășurat ediția a IX-a a Festivalului Internațional de Toacă, „Cântecul care zidește”. Festivalul s-a desfășurat la biserica „Sfinții Împărați Constantin și Elena”, biserică ctitorită de mineri în orașul Victoria. Festivalul a cuprins în afara concursului de toacă, o paradă a

portului popular, o expoziție de icoane pe sticlă, un simpozion pe tema artei bisericești și un pelerinaj la mănăstirile din zonă. În cele trei zile de festival sunetul de toacă a răsunat în tot orașul Victoria.

Cu ocazia Festivalului Internațional de Toacă, peste 100 de copii din țară și din străinătate s-au prezentat în orașul de la poalele Făgărașilor pentru a se întrece în sunete și ritmuri de toacă și clopote, cele două instrumente care ne cheamă la rugăciune. Anul

acesta la festival au intrat în concurs și trei copii de la Micherechi, însoțiți de părintele Visarion Tuderic, secretarul eparhial al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, care ne-a relatat despre festival următoarele: „Scopul festivalului este de a amplifica sensibilitatea sufletească a copiilor în spiritul credinței ortodoxe. La festival am participat cu trei copii din Micherechi, iar festivalul s-a desfășurat pe clase, copiii fiind de toate vârstele de la grădiniță până la copii de clasa a opta. Ceea ce a impresionat foarte mult la acest festival au fost și costumele populare, pentru că au fost prezenți în jur de o sută de copii din toată România îmbrăcați în costume specifice zonei de unde au venit. Am participat cu Vasile Martin, casa a VII-a, și gemenii Szabolcs și Zoltán

Roșu, clasa a V-a, toți de la școala generală din Micherechi. Dumnezeu a rânduit să nu ne întoarcem cu mâna goală de acolo și ne-am întors așadar cu două premii III și o mențiune”.

Tinerii din Micherechi au avut parte cu părintele în această mică vacanță la Victoria și de un pelerinaj la mănăstiri. Conform celor spuse de părintele Visarion, în drum spre Victoria au poposit la Mănăstirea Crișan, lângă Brad, la Mănăstirea Prislop, la Mănăstirea Nocrich, lângă Sibiu, iar după concurs au mers și la Mănăstirea Sâmbăta de Sus. A doua zi după concurs, la întoarcerea spre casă, copiii au avut posibilitatea să vadă frumusețile naturale de pe Transfăgărașan, lacul Băleia, iar în drum spre casă au vizitat Mănăstirea Cârțișoara și Castelul Corviniilor din Hunedoara. A.B.

Anul victoriilor pentru campionii de tenis de masă din Micherechi

Cu câteva săptămâni în urmă v-am relatat despre victoria echipei de fotbal din Micherechi, care a câștigat campionatul în divizia I a județului Bichiș, iar acum vă prezentăm echipa Asociației de Tenis de masă din Micherechi, care a câștigat campionatul în divizia a III-a a județului Bichiș.

Membrii echipei din Micherechi: *Petru Iuhas, Petru Ruja, Attila Iuhas* (Micherechi), *Fábián Vilmos* (Oradea), *Hidi Norbert, Maurer Lajos* (Salonta).

Antrenor-jucător: *Petru Ruja*.

Sâmbătă, 6 iulie, la școala generală din localitate s-au adunat membrii echipei și prietenii din România ca să sărbătorească victoria echipei. La eveniment a răspuns invitației și directoarea școlii generale *Ana Sárközi*. Înainte de masă a fost organizată Cupa de Tenis de masă din Micherechi, cu participarea oaspeților din România. La început au fost derbiuri duble între 6 perechi, după aceea au urmat derbiurile solo.

Premiul „Cel mai bun jucător” l-a primit *Ioan Cozma*.

Rezultate:

Derbiuri duble:

Locul I: Kiss N. – Maure L.
Locul II: Coltău A. – Csepregi A.
Locul III: Aberle I. – Maurer C.

Solo:

Locul I: Kiss N.
Locul II: Szilárd
Locul III: Csepregi A.

Oaspeții din Salonta: *Csepregi Alexandru, Major Edina, Coltău Ana, Bartók Nicolae, Maurer Lajos, Maurer Cristian, Sinka Zoltán, Butaș Constantin, Kiss Nándor, Hidi Norbert și Aberle Ildikó* (Oradea).

Sponsorii echipei sunt: *Attila Bondár, Primăria Micherechi, Hegyesi György, Mihai Nistor, Vasile Marc, Tiberiu Vigh,*

Ioan Pătaș și Gheorghe Rocsin. Președintele Ioan Cozma a făcut aprecierea sezonului trecut și a mulțumit sponsorilor pentru ajutor.

Reamintim că, pe 21 aprilie 2010, s-a înființat Asociația de Tenis de masă din Micherechi cu 17 membri, culorile echipei sunt albastru-alb. Echipa s-a format cu membrii: *Petru Ruja, Petru Iuhas, Attila Iuhas, Vasile Berényi, Szin János, Evelin Iuhas, Mihai Sava și Ioan Cozma* cu sprijinul lui *Dumitru Boca și Gheorghe Netea*.

Activitatea jucătorilor începe din sezonul 2010–2011, cu participarea în divizia a III-a județeană. După 3 ani au reușit să se califice în divizia a II-a a județului Bichiș. Runduile s-au desfășurat în Bichiș. În primul an, echipa s-a calificat pe locul 6 dintre 12 echipe. Luând în considerare că acest sezon a fost primul pentru echipă, considerăm că ea s-a calificat pe un loc ideal. În sezonul 2011–2012, băieții s-au calificat pe locul 2, fiind doar la un pas de primul loc.

În sezonul 2012–2013 a urmat anul victoriilor:

Locul I: Micherechiul a jucat 22 de meciuri dintre care a câștigat 18, a remizat 1, la 3 derbiuri au primit bătaie, au adunat 37 de puncte.

Locul II: Romtap Salonta 22-16-03-03-35 p.

Locul III: Csárdaszállás II. 22-15-03-04-33 p.

Locul IV: Vésztő ASE I. 22-14-03-05-31 p. MIC

Târgul de fete de pe Muntele Găina

20–21 iulie 2013

În perioada 20–21 iulie 2013, în Apuseni, pe muntele Găina are loc o nouă ediție a tradiționalei sărbători: Târgul de Fete de pe muntele Găina. Evenimentul este organizat și în acest an de Consiliul Județean Alba, Centrul de Cultură Augustin Bena Alba și Primăria și Consiliul Local Avram Iancu.

PROGRAM MANIFESTĂRI

Sâmbătă, 20 iulie 2013 – Locație: comuna Avram Iancu

Ora 10 – PARADA PORTULUI POPULAR

Ora 11 – FESTIVALUL CONCURS „CULTURĂ PENTRU CULTURĂ”

Participă în concurs comunele: Cîlnic, Ciugud, Roșia de Secaș, Vadu Moților

Ora 16 – SPECTACOL FOLCLORIC

– Tulnicăresele din Avram Iancu

– Ansamblul Folcloric al Județului Alba

– Clasele Școlii de Arte și meșteșuguri din cadrul Centrului de Cultură Augustin Bena Alba: Clasa de tulnicărese din Câmpeni și clasa de dansuri populare din Sohodol

– Recitaluri susținute de VETA BIRIȘ și CIPRIAN POP

Sâmbătă, 20 iulie 2013, ora 21 – Locație: Muntele Găina

Ora 21 – SPECTACOL DE MUZICĂ UȘOARĂ ȘI DISCO-TECĂ

– Desperado

– Spitalul de urgență

– Discotecă

– Jocuri de artificii

– Foc de tabără

Duminică, 21 iulie 2013, ora 21 – Locație: Muntele Găina

Ora 9 – Te Deum și depuneri de coroane la Crucea Iancului

Ora 10 – Vizitarea Târgului de Meșteri Popolari de pe Muntele Găina

Ora 11 – SPECTACOL FOLCLORIC

– Ansamblul Folcloric al Județului Alba

– Recital Ionuț Fulea

– Recital Nicolae Furdui Iancu

– Ansamblul Folcloric „Oltenașii” din Basarabi-Calafat

– Ansamblul Folcloric „Spicul” din Olari, jud. Arad

– Ansamblul Folcloric „Muguri și mlădițe de tezaur” din Beiuș, jud. Bihor

– Ansamblul 60 Plus din Alba Iulia

Vlad Țepeș se întoarce la Sighișoara

Ediția din acest an a Festivalului „Sighișoara Medievală” se va desfășura în perioada 26–28 iulie și va fi dedicată domnitorului Vlad Țepeș. Tema ediției cu numărul XXI a Festivalului „Sighișoara Medievală” este „Vlad Cavalerul Dreptății”, evenimentul fiind dedicat uneia dintre personalitățile cele mai cunoscute și mai tenebroase a istoriei românilor, domnitorul Vlad Țepeș, care s-a născut la Sighișoara.

Tema reprezintă o urmare firească a celor trei ediții anterioare, intitulată „Întoarcerea Cavalerilor”, „Merlin – vrăjitorul lumii medievale” și „Ioana d’Arc – 600 de ani de luptă și credință”. Festivalul se va deschide pe 26 iulie cu „Marea Paradă a Cavalerilor, Trubadurilor, Menestrelilor, Actorilor și Meștesugarilor, urmată de deschiderea oficială în „Piața Vlad Cavalerul Dreptății” (Piața Cetății), cu salutul și învestirea tuturor invitaților de către Vlad Cavalerul Dreptății, drept cetățeni liberi în Cetatea Sighișoarei.

Programul primei zile de festival mai cuprinde concerte, spectacole de animație, cu steaguri și cu foc ale unor ordine cavalești din țară, dar și din Ungaria și Bulgaria, iar la miezul nopții – adunarea cavalerilor și menestrelilor, retragerea cu torțe și „judecata de taină a trădătorilor”, la Turnul cu Ceas.

În „Piața Drăculeștilor” (Piața Boema) vor avea loc concerte, un spectacol de teatru medieval și o școală de dans, în timp ce în „Piața Micilor Dragoni” (Piața Rățuștelor) va ține cursuri o școală de muzică medievală. În „Cavalerilor Lup” se vor proiecta filme istorice, iar la „Casa Cronicarilor”, de la Hotelul Sighișoara, vor avea loc conferințe, seminarii și întruniri.

Zilele de 27 și 28 iulie vor începe, de asemenea, cu o paradă, urmată de diverse concerte și reprezentații ale unor ordine cavalești. În 27 iulie, la Casa Cronicarilor vor fi susținute conferințele „Eroul medieval în timpul modern”, „Ordinul Dragonului” și „Muzica la marile curți europene”. La miezul nopții sunt programate un spectacol cu foc, o retragere cu torțe, spectacolele „Marea taină a cavalerilor” și „Întâlnirea cu Vlad Cavalerul Dreptății”, iar în 28 iulie sunt programate focul de artificii, „Marea retragere cu torțe” și „Semnarea Marelui Pact cu Vlad Cavalerul Dreptății”.

Jula, o capitală a teatrului shakespearian

Convorbire cu actorul Emil Boroghină,
directorul Festivalului Shakespeare din Craiova

Pe 15 iulie s-a încheiat cea de-a IX-a ediție a Festivalului Shakespeare de la Jula. În cadrul acestor zile, dedicate literaturii shakespeariane, publicul a putut urmări numeroase spectacole prestigioase. Pe 12 iulie, la Sala Studio a Teatrului Cetății din Jula a avut loc spectacolul „Recitându-l pe Shakespeare”, susținut de actorul Emil Boroghină. Cu actorul și directorul de la Craiova am stat de vorbă pe terasa Hotelului Elizabeth, fosta clădire a Căminului de elevi români „I.C. Frimu” din Jula. Mai jos publicăm prima parte a acestui interviu.

– Care este istoria rețelei europene a festivalurilor „Shakespeare”?

– Am venit în orașul Jula pentru prima dată în 1997. Am fost invitați la Festivalul de la Zsámbék cu un mare spectacol al Teatrului Național din Craiova, cu piesa „Phaedra”, iar după aceea, la inițiativa directorului Teatrului în aer liber din Jula, Gedeon József, am prelungit turneul cu programul de la Zsámbék la Jula. Îmi aduc aminte că am avut mare succes cu acest spectacol. Am rămas într-o relație amicală nu foarte cordială, la aceea vreme, dar la începutul anilor 2000, directorul manifestărilor teatrale de la Jula a dorit ca în cadrul acestui festival de vară să încadreze un Festival Shakespeare. Noi, la Teatrul Național din Craiova organizăm deja Festivalul Shakespeare, firesc s-a creat o legătură și o interdependență între festivalurile noastre. După aceea, am încercat cu prilejul festivalului din 2006 de la Craiova să mai adunăm și alte festivaluri din Europa și să creăm o rețea. Lucrul acesta s-a întâmplat în urmă cu doi ani și jumătate, la Gdansk, cu un

festival Shakespeare extrem de important și legiferat.

– Câte țări fac parte din acest festival?

– Am creat această rețea europeană a festivalurilor Shakespeare din care fac parte, în momentul de față, zece festivaluri din nouă țări. Festivalul de la Gdansk din Polonia, Festivalul Shakespeare de la Jula, Festivalul Shakespeare de la Craiova, cel de la Noise din Germania, de la Barcelona, de la Ostrava, din Armenia, de la Ierevan, iar în Marea Britanie sunt, în momentul de față, două festivaluri Shakespeare. Toate sunt festivaluri cu tradiție și au o însemnătate mare în mișcarea teatrală europeană, pentru că fiecare dintre noi caută să se autodepășească. Festivalurile de care vă aminteam din Gdansk, Jula, Noise și Craiova, acestea patru invită trupe, spectacole foarte mari nu numai din Europa, dar și din lume. Directorul Gedeon a reușit să transforme orașul Jula într-o capitală a teatrului shakespearian în Ungaria. Este un lucru demn de aplaudat, pentru că ne leagă pe noi, pe cei de la

Craiova de Jula și de celelalte teatre europene.

– Din această colaborare s-a creat și o prietenie. Sunteți prezenți în fiecare vară la festivalul de la Jula?

– După cum spuneam, în 1997 am venit aici, la Jula, cu spectacolul Phaedra, iar directorul de aici a fost o gazdă extraordinară. După aceea, dânsul a venit în permanență, măcar o zi la Festivalul Shakespeare de la Craiova și cred că s-a deplasat de câteva ori și la București. Prietenul meu Gedeon este o persoană fascinantă, este foarte iubit în cadrul rețelei europene a Festivalurilor Shakespeare, iar mie personal îmi este un prieten foarte drag.

– Cum a fost apreciat de către public spectacolul Dvs. de la Jula?

– Spectacolul, pe care l-am prezentat vineri seara, este o reluare a unui spectacol pe care eu l-am prezentat în urmă cu 39 de ani la Craiova, în 1974, cu prilejul împlinirii a 410 de ani de la nașterea lui William Shakespeare.

Nucleul acestui spectacol fusese început cu 11 ani înainte, adică în 1963, când eu am absolvit Institutul de teatru. Se împlinesc anul acesta 50 de ani de la absolvire. Ca orice actor tânăr am dorit să-mi alcătuiesc un recital din câteva monoloage de W. Shakespeare.

(Continuarea dialogului îl veți putea citi în numărul următor.)

A. Cioca

În grădina bunicilor...

Cum să folosim plantele medicinale

Pentru a ști despre o plantă dacă este folositoare și pentru ce este bună sau nu, trebuie să ai multă experiență și cunoștințe în acest domeniu. Timp de secole, cei care vindeau cu tot felul de ierburi erau călugării, care au păzit cu grijă aceste secrete. Prin urmare, trebuie să se estimeze dacă o plantă poate fi dovedită folositoare pentru o boală sau pentru mediu.

Suntem din ce în ce mai mulți cei care preferă să întrebuințeze plantele medicinale în locul medicamentelor. O plantă este considerată medicinală, dacă substanța activă a acesteia a fost identificată științific și într-adevăr acționează asupra unei boli. Plantele medicinale nu au efecte secundare. Cine dorește să se vindece cu ajutorul unei plante, o poate întrebuința cu încredere și tot cu încredere poate să-și bea liniștit ceaiul de plante și cel care dorește să folosească plantele medicinale pentru întărire sau pentru a se îmbărsăna sau răcori.

În cultura și mediul din care eu provin, pot să spun că întrebuințarea plantelor medicinale este zilnică. Una dintre cele mai folosite plante medicinale este mușetelul, care poate fi adunat de oricine pe câmpiile din jur. Au fost timpuri când colectarea și uscarea mușetelului a fost pentru mulți oameni și o modalitate în plus de câștig. Îmi amintesc că, în copilărie, am avut ocazia să urc într-un pod al casei unde era pusă pentru uscat o cantitate imensă de mușetel, mai mulți

Mușetel

saci, iar acea mireasmă o simt și azi când îmi aduc aminte de asta. Florile de mușetel se opăresc, iar ceaiul rezultat este un bun calmant, antiinflamator, antispasmodic, carminativ, tonic diaforetic. Ceaiul de mușetel este foarte bun pentru: stări nervoase, insomnii, nevralgii, lumbago, probleme reumatice și erupții cutanate.

Vara putem să adunăm fiecare dintre noi **flori de soc**, flori de tei, folositoare la răceală, tuse sau gripă.

Peste tot putem să adunăm **urzici**, care sunt apreciate și folosite cu curaj de unii pentru salate, ciorbe. Ceaiul de urzică poate fi băut pe întreaga perioadă a anului pentru mineralele și vitaminele pe care le conține.

Să nu opăriți, sau fierbeți **măceșul**, pentru că vitamina C își pierde efectul la căldură. Măceșul este de ajuns dacă se înmoaie în apă caldă și se lasă să stea puțin. În cazul acesta, pentru a obține un ceai perfect este indicat pentru masa de dimineață să se înmoaie în apă seara, iar pentru un ceai de seară măceșul este indicat să se pună în apă dimineața.

Ceaiul de **mentă** este

bun de băut iarna cald, iar vara rece. Orice specie de mentă este foarte bună, menta sălbatică, menta medicinală sau izma. În specia de plante din care face parte menta mai găsim și **cimbrisorul** și **salvia**, bogate în uleiuri volatile, astfel sunt foarte căutate pentru plante aromatice.

Cele mai remarcabile plante medicinale sunt cele culese în câmp sau pădure. Pentru a le recunoaște trebuie puțină experiență și trebuie mers și căutate. Câteodată sunt de găsit departe de la drumurile publice, dar merită oboseala. Însă le putem cultiva și în grădină, iar munca și energia necesară pentru îngrijirea lor este și aceasta un fel de terapie și recreere. De exemplu, **roinița** este planta care nu necesită multă atenție la îngrijire, iar extractul de lămâie conferă o bună dispoziție, echilibru sufleteș, relaxare optimă.

Toată lumea poate avea plante preferate pentru ceai. Bunicul meu avea tot timpul agățat pe un cui **brusturel**, din care își făcea un ceai roșu cu un gust foarte plăcut din care a băut zilnic pentru a fi în formă.

Planta mea preferată este **valeriana**. În lumea agitată de azi, ceaiul din rădăcină de valeriană nu are efecte secundare, nu produce dependență, favorizează păstrarea calmului și a unui somn natural.

În încheiere aș dori să vă dau un sfat bun: să adunăm doar plante sănătoase și curate și să le folosim cu încredere!

Csaba Țârlea, un pasionat al grădinăritului

Cartea săptămânii

„Numele trandafirului”:
ediție revăzută de
autor după 30 de ani

Bestsellerul „Numele trandafirului” de Umberto Eco, în ediție revăzută de autor după 30 de ani, a apărut recent la Editura Polirom. Modificările suferite de textul original s-au născut din dorința autorului de a face lectura cărții mai accesibilă.

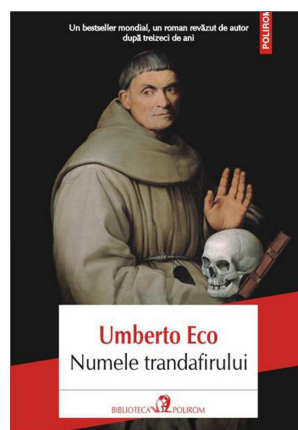
Umberto Eco: „Câteodată, scriitorului i se întâmplă, asemenea dentistului când pacientul lui simte o denivelare și e de ajuns să șlefuiască un pic cu freza, să taie la rândul său un cuvânt iar întreaga frază să devină mai aerisită.”

Deopotrivă roman polițist și parabolă despre adevăr văzut din perspectivă teologică, filosofică, scolastică și istorică, „Numele trandafirului” a cunoscut un imens succes de public, fiind tradus în peste 35 de limbi și ecranizat de Jean-Jacques Annaud în 1986, cu Sean Connery, Christian Slater și F. Murray Abraham în rolurile principale.

„Numele trandafirului”, ediția revăzută de autor, a apărut în colecția „Biblioteca Polirom. Esențial”, traducere din limba italiană de Florin Chirițescu, și în format digital.

„Evul Mediu a rămas, dacă nu meseria mea, hobby-ul meu – și tentația constantă – și îl văd în toate, transpărând în lucrurile de care mă ocup, care nu par medievale și totuși sunt”, a declarat Umberto Eco.

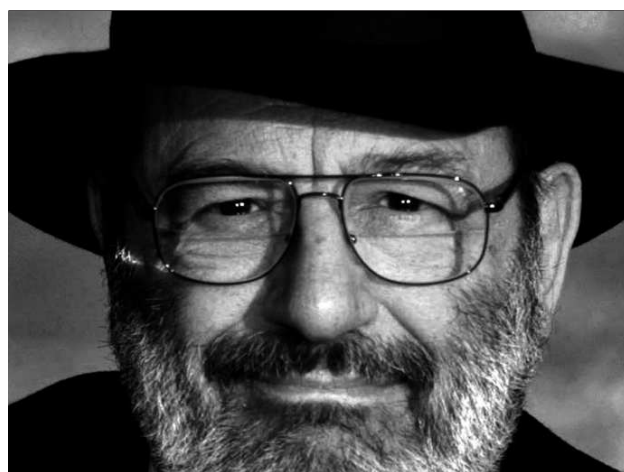
„Un roman polițist? O

parabolă politică despre «democrația creștină» sau despre apocalipsa iminentă a lumii lui Reagan și Brejnev? Un roman «gotic»? Sau, pur și simplu, un joc al lui Umberto Eco?» (Raul Mordenti)

„Guglielmo este un Sherlock Holmes în fine cumințit de trufia pozitivismului, de prudența radicală a unui William Ockham, manevrând cu finețe deopotrivă failibilitatea sa, contingenta lumii, necesitatea logicii și univocitatea enigmatică a existenței, divine și mundane.” (H.-R. Patapievic)

Umberto Eco (n. 1932) a fost, în anii '60, unul dintre reprezentanții de frunte ai avangardei culturale italiene. A predat la cele mai faimoase universități din lume, devenind Doctor Honoris Causa a peste cincizeci dintre ele. A scris romane devenite în scurt timp celebre, studii de semiotică, estetică și teorie literară și numeroase articole cu teme dintre cele mai diverse.

Salvie

TV

România Turistică – Munții Făgăraș 19 iulie, ora 12.30, TVR 1

O expediție pe Munții Făgăraș, urmând traseul: cota 2.000 a Transfăgărășanului, Creasta Făgărașului, de unde poate fi admirat Lacul Bălea, și refugiul Căltun, 2.135 m și o călătorie spre Vârful Negoiu, al II-lea din țară, 2535 m, prin Strunga Dracului, unul dintre cele mai periculoase locuri ale Crestei Făgărașului.

Gala Filmului Românesc: Nunta de piatră 20 iulie, ora 20.30, ProTV Internațional

Titlul reunește două mediu-metraje inspirate de povestiri ale lui Ion Agârbiceanu, a căror acțiune se petrece în zona auriferă a Țării Moților, la începutul secolului al XX-lea. „Fefelega”, în regia lui Mircea Veroiu, are ca personaj central o văduvă sărmană, care trudește la cariera de piatră, pentru a-și întreține fiica bolnavă... În „La o nuntă”, semnat de Dan Pița, un dezerter din armată încearcă să scape de următorii săi alăturându-se unui muzicant tocmărit să cânte la o nuntă... Nunta de piatră se află pe locul 6 în clasamentul „Cele mai bune 10 filme românești ale tuturor timpurilor”, stabilite prin votul a 40 de critici, în 2008, și a fost achiziționat de Museum of Modern Art (MoMA) din New York.

Aromânii. Cântecul fărșeroților

21 iulie, ora 19.30, TVR Internațional

Aromânii fărșeroți au adus cu ei din Balcani vechile lor cântece polifonice. Acest gen muzical arhaic este pe cale de dispariție în lume, putând fi auzit, în prezent, în România, la comunitățile de fărșeroți din Constanța și București, iar în toată Europa, doar în Corsica, Sicilia și Albania. TVR 2 și TVR Internațional vă invită să-i cunoașteți pe fărșeroții din Cogealac (Constanța) și Pipera (București) și să-i ascultați cântând, într-o înregistrare de excepție, în premieră absolută.

ESTIVAL

Târgul Meșterilor Populari la Oradea

Vineri, 19 iulie – Duminică, 21 iulie 2013
Oradea, Parcul N. Bălcescu

Ediție aniversară a Târgului meșterilor populari Vor expune cele mai însemnate creații ale meșteșugului lor (olărit, prelucrarea lemnului, cojocărit, țesături, podoabe țărănești, împletituri de papură și nule, icoane și pictură naivă, instrumente muzicale, măști, ouă încondeiate, icoane pe sticlă, icoane pe lemn, turtă dulce, colac secuiesc, sumane, țesături, obiecte din scoarță de copac, turtă dulce etc.) Timp de trei zile, târgul propune și spectacole folclorice care vor fi susținute doar de bihoreni, respectiv ansambluri reprezentând vetre folclorice importante ale județului Bihor.

PROGRAMUL TÂRGULUI
ȘI AL SPECTACOLELOR FOLCLORICE:
Vineri: 11.00–21.00
Sâmbătă: 9.00–21.00
Duminică: 9.00–18.00

DESCHIDEREA OFICIALĂ A TÂRGULUI:
Vineri, 19 iulie 2013, ora 18.30

SPECTACOLE FOLCLORICE:
Vineri, 19 iulie 2013, ora 18.30
Ansamblul folcloric „Poienarii”
Ansamblul Casei de Cultură Salonta „Miorița”
Ansamblul „Plaiurile Crișului Repede” din Sântandrei
Ansamblul Școlii cu clasele I-VIII „N. Popoviciu”

Sâmbătă, 20 iulie 2013, ora 17.30
Ansamblul folcloric din Tulca
Ansamblul folcloric din Roșia „Codrenii”
Ansamblul folcloric din Borumbăla
Ansamblul folcloric din Borod Sărcăuța / Bărdăuța
Ansamblul folcloric din Mădăras „Cununița”

Duminică, 21 iulie 2013, ora 17.00
Ansamblul folcloric „Zestrea Buduresii”, Budureasa
Ansamblul folcloric „Muguri și mlădițe de teaur” din Beiuș
Ansamblul folcloric „Doina Șteului” din Ștei
Ansamblul folcloric Dumbrava din Bălnaca
Ansamblul folcloric din Șuncuiș
Grupul vocal „Nunțașii Bihorului”

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

22 IULIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

23 IULIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

24 IULIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 IULIE, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

26 IULIE, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Marieta Gavra: „Femei celebre” 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 IULIE, SÂMBĂȚĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

28 IULIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

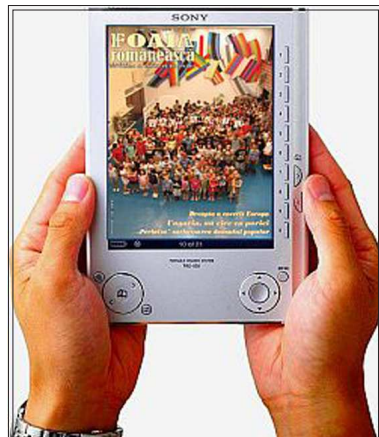
16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 24 iulie, m1, ora 12.55
joi, 25 iulie, Duna TV, ora 7.00

Emisiunea românească televizată va prezenta un montaj mai lung despre un spectacol de teatru, care a avut loc la Julia, în cadrul celei de-a IX-a ediții a Festivalului Internațional Shakespeare. Directorul Emil Boroghină, care conduce festivalul de la Craiova, a ținut un recital din cele mai frumoase monoloage ale operelor marelui William Shakespeare. Acestea sunt actuale și pentru omul care trăiește la începutul secolului al XXI-lea.

Realizator: Ștefan Crâsta

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

Glume

La Palatul Victoria se oprește badea Gheorghe cu bicicleta și o reazămă de gard și începe să caște ochii în jur.

Gardianul:

– Bade, ia bicicleta de-aici că vin miniștrii, primul-ministru...
– No, că nu-i bai, i-am pus lăcăți!

Mistrețul își cumpără o bicicletă și se plimbă cu ea prin pădure, iar iepurele, invidios, tot aleargă pe lângă el și îi tot strigă:

– O să cazi, o să cazi!

Mistrețul, furios, spune:

– N-o să cad, n-o să cad!

Deodată cade într-o groapă, iar iepurele bucură că a avut dreptate și spune:

– Vezi? Ți-am spus eu că o să cazi!

Dar mistrețul furios îi spune iepurelui:

– Parchez unde vreau eu, da?

Un tânăr ajunge emoționat acasă și o anunță pe maică-sa că e îndrăgostit și că se însoară, dar ca să fie prezentările mai emotive aduce acasă trei fete foarte frumoase și îi zice maică-si să ghicească care e aleasa inimii.

După câteva minute, la o cafeluță mama zice: – Aleasa ta este fata asta din mijloc.

La care fiul surprins întreabă:

– Cum de ai ghicit?

Mama răspunde:

– Păi, de asta nu-mi place!

Omagiu și flori pentru fostul vicar eparhial Teodor Misaroș

(Urmare din pag. a 3-a)

Aici a fost făcută o Panhidă și au fost depuse coroane de flori din partea instituțiilor prezente la eveniment, a familiei și a credincioșilor.

Amintiri din viața părintelui în imagini și cuvinte

Ultimul moment omagial al zilei de sâmbătă a avut loc la sediul Uniunii Culturale, unde a fost vernisată o expoziție de fotografie din imaginile cele mai marcanțe ale vieții părintelui, expoziție organizată de redacția „Foaia românească”, în colaborare cu familia părintelui. După vernisajul expoziției, președintele Uniunii Culturale, *Marius Maghiaru*,

a evocat în cuvântarea sa rolul pe care pr. Teodor Misaroș l-a avut în viața comunității și a viitorului ei, aducându-și aminte și de câteva amintiri personale legate de acesta. Cuvinte cu multă încărcătură emoțională au fost rostite și din partea dlui *Vasile Mărcuț*, reprezentantul credincioșilor din Micherechi. Corul „Pro Musica” a susținut și la sediul Uniunii un moment muzical pe versuri eminesciene, după care preoteasa *Maria Misaroș*, aflată la respectabila vârstă de 90 de ani, a mulțumit organizatorilor, credincioșilor care au venit din alte sate la eveniment și tuturor celor care s-au implicat în organizarea acestei manifestări

omagiale. Au fost prezenți la eveniment credincioși de-ai părintelui Misaroș de la Săcal și Apateu, de la Micherechi și Julia, rude și aproape toți preoții Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria. Între oficialitățile care au onorat cu prezența acest eveniment s-au numărat *Mirela Pascaru* și *Anișoara Maria Mihai*, din partea Ambasadei României la Budapesta, *Dragoș Țigău*, de la Consulatul General al României la Julia, *Monica Radu*, de la Consulatul General al României la Seghedin, *Radu Cosma*, consilier la Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni, de la București.

A. Butar

FOAIA
românească
19 iulie 2013
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Julia, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2013: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).